

PAIKKA	AIKA	KUKA
tunsinhan minä sellaista tykytystä rinnassani jo silloin kun ensimmäisiä kertoja näin sellaisen pitkäpalmikkoisen pikkutyön. Samoin tunsin hiukan sellaista kun kiukkua, tai vähän siihen tyyliin, kun annoit ne palmikot leikata vaikkei se pitänyt minulle mitään kuulua. Siitä se sitten vaan alkoi ja siitä suukosta siellä Snellströmin pihalla silloin keväällä, siitä on jo kymmenen vuotta, koska syksyllä tulee jo siitäkin kun minulle ”valehtelit” olevasi Turusta pikimiten käymässä vaan, etkä vieläkään ole päässyt takaisin lähtemään. Toivottavasti, et yksin pääsekkään sillä nythän sinä olet kolme. –		ej kirjoitti 18.3.44
osoitteeseen Kirkkokatu 14, Uusikaupunki kortti Paavolta Erkille	10.8.1939	pj
... yhä useimmin ajatukset irtoavat tästä touhusta ja ovat siellä Mattini ja Sinun sekä Äidin ja Isän parissa. --	8.11.1939	ej, Jalavalla Mäkisaareessa?
Anna nyt olla niitten tavarain U:kpssa vaan ei kai ne siellä pahene ja jos niin on niin kai Ainakin lämmittää sitä huonetta joskus ja kyllä tämä pian jo loppuukin että voimme itte päättää yhdessä	8.11.1939	
Siitä sinun olemisestasi siellä kirjoitat että menisit kotiin. Jos me täällä, mikä ei ole toivottavaa, joudumme olemaan yli joulun niin Sinun olisi pian parasta tuoda ne vehkeet jonnekin Vinkkilään tai miten ne vanhukset teillä ja meillä tuumivat. Ei sieltä kai kyllä taida saada mitään autojakaan niitä kuljettamaan. Tuleeko sinun aikasi siinä meillä kovin pitkäksi tai kyllä kai se tulee siellä kaupungin yksinäisyydessä vielä pitemmäksi? Toivotaan nyt että minä pääsen pian ja saamme sitten järjestää tämän jos mistä saapi työtä ensin.	26.11.1939	ej- Äiti siis Matin kanssa Jalavalla?
Onko teillä majapaikkana edelleen Jalava. Kuinkas niitten vehkeitten kanssa siellä Uudessakaupungissa oikein on. Oliskos ne syytä tuoda pois sieltä tai kuinka Te arvelette? Neuvottele nyt niitten Vanhempain kanssa siellä mitä he tuumivat ja voitte toimia sitten niin. Ei se vuokra nyt suuri ole mutta maksaa se joskus kuitenkin täytyy	13.12.1939	ej
Kyllä sinun on paras olla vaan Vinkkilässä ja kai siellä toimeen tulette porukassa ja aikakin kuluu paremmin kun on tuttuja enemmän. Pitääkö Isäntä siellä jöötä meidän puolella ja, vai kuinka	20.12.1939	ej
Toivon vaan Teille kaikille Hyvää uutta vuotta jota emme kai voi ottaa viiden vastaanoton jälkeen kuudetta yhtäperää tämän sodan takia. <i>(tarkoittanee, että ovat olleet yhdessä vuodesta 1934)</i>	27.12.1939	ej
Kyllä sinun jossain sentään täytyy liikkua sillä aikasikin tulee niin pitkäksi kun kotona vaan murehdit.	18.1.1940	ej
mihin sinisalolle sinä mutaat etkö ole jalavalla	28.1.1940	Mandi Pikala
Ojanperän Aina on muuttanut niihin meidän huoneihimme, Paavo sanoi kuullen kaupungista.	18.2.1940	hj
Täällä <i>(Jalavalla?)</i> minä ja Matti edellen olemme ja kun on niin tottunut että en taida ennen kun sinä myös tulet mennä meidän omaan kotiimme.	9.3.1940	hj

PAIKKA	AIKA	KUKA
Siellä Airolassa olisi nyt se alakerran huone vapaa ja kun tietäisi kauvanko tällaista riittää niin olisi ne tavarat voineet olla siellä, mutta en oikein mielelläni menisi Matin kanssa oikein asumaan sinne sillähän juudi sellaisessa iässä että oppii kaikki...Ja sitten muutin jo sen palovakutuksen Sinisalolle.	9.3.1940	hj
Olin Airolassa, äiti oli koviin mielissään kun oli saanut kortin vävyltään. <i>(eli olivat siis edelleen kai Jalavalla)</i>	20.4.1940	hj
minun tuli myös oltua jo vuosi tuossa ”omaassa kaupassa”.	25.2.1942	hj
Niin nyt on sitten jo vuosi siitä, kuulema, kun aloit sen "oman" kaupan työn.	5.3.1942	ej hj:lle
- Kaikki olemme viellä töissä ja saimme 5 % korotukseen, minuunkin palkkani on nyt 1084 mk kkssa	14.3.1942	hj
Tuntuu että joka vuosi alkaa muuttua ilmat kylmemmiksi, taitaa olla parempi että mekin sitten lähdemme lämpimille maille kun ensin sotaa loppuu. <i>Onto ajatus Helli-äidiltä?! Ljp</i>	14.3.1942	hj
Minulla on uusi työ Tarmolassa, olen Lihaa sekää maito-osaston hoitaja nykyään sen takia kun on niin hiljainen aika niin pärjää kyllä molemmissakin	18.5.1942	hj
Täällä ei sen kummempaa kuulu paitsi että työ tuntuu niin helkkarin tylsältä nykyään en usko että se on yksin laiskuuttakaan mutta muuten tuossa loukkossa saa olla aina huonolla mielellä, toivon kyllä ettei se ole elinkautinen minulle.	14.8.1942	hj
Tuntuuko ylen typerältä koko työhomma siellä ”omassa kaupassa”. Kuule, muuten voit tehdä sen kaupan jutun kanssa miten itse haluat, ettet vaan kuvittele niin, että minä pakotan sinua olemaan työssä siellä ja yleensä missään	26.8.1942	ej hj:lle
Kyllä se on niin, että tee Sinä vaan sen työn kanssa niin kun itse luulet pärjääväsi, sillä älä kuvittele vaan niin, että minä pakoittaisin sinua käymään työssä. Täältä käsin on siihen asiaan paha sanoa niin tai näin jotenkylä sinä ymmärrät sen sieltä parhaiten. –	14.10.1942	ej hj:lle
Kirjoittelit minuun työssä olemisestani en mitenkään ajattele että Sinä pakottaisit minua mutta ymmärrän sen että kyllä siitä tälläkerralla on vähään hyötyä ja olisin ehkä tyytyväinen kun olisi paikka vähään entisten kaltanen mutta en koskaan tule olemaan tuolla oikein ”kotona” sillä pian oleen kaksi vuotta jo ollut ja aina tylsemmältä se tuntuu noin johdon puolelta katsottuna - -	26.10.1942	hj
Minua harmitta kunnen viimeinen päivä sanonut itseäni irti sillä nyt huomenna ajon kuitenkin tehdä sellaisen tempauksen...Minulle nimittäin soitettiin että huomeen aamulla minä menisin kirkonkylään myymälään, niin ja kai toistaiseksi jatkuvasti.	2.11.1942	hj

PAIKKA	AIKA	KUKA
Tänään oliin sitten toiseen päivään kirkonkylässä ja hyviin se siellä menisi kunnei olisi noin pitkä matka. Salmisen Eile on siellä työkaverina....Eilen sitten soitin sinne konttoriin Tarkastajalle, kysyin että oliko se Lainen hommaa myönsi hän niin olevaan, sanoin itseni irti kyllä hän jutteli että saan siirron takaisin Vinkkilään mutta sanoin että en halua olla Lainen kanssa samassa myymälässä ja sanoi vähään mielipiteeni hänestä - - tarkastaja myönteli minuun olevaan oikeassa, tänään hän soitti vielä jos oleen muuttanut mieltäni	4.11.1942	hj
Minä oliin sitten tänään viimeiseen päivän töissä, kyllä tämä ajaminen on ollutkin ikävä, iltasiin niin pimeä ja sitten kovaa nälkä kun päivään ruuatta siellä oli, kyllä nyt laiskuttelen jonkun päivään oikein hyviin.	14.11.1942	hj
Vai meinaavat ne sinusta oikein tarjoilijatarta sinne lottien ”kaffepaariin”. Minä en oikein osaa täältä käsin sanoa mitään sinun hommiisi siellä, mutta uskon sinun itse tietävän, minkälainen homma sinulle nykyisin sopii, koska et ole enää mikään lapsi jota neuvotaan kädestä pitäen. Kuitenkin voin lausua mielipiteenäni ettei (minun tykätäkseni) se kai oikein sovi sinulle.	17.12.1942	ej hj:lle
Äiti ja Matti olivat ilmeisesti toukokuussa -43 Meeri Lindbergin luona Huhmarissa Vihdissä	1943 -05	
Siitä minun opiskelemisestani. Lähetin näet sinne paperit ja ensimmäinen preivi tuli, lähetin jo sen kaavakkeen jossa lupauduin oppilaksi ”Pitempä kirjaanpitoa”	12.6.1943	hj
Kerroit alkaneesi opiskella, jees! Ja vielä kirjanpitoa, aiotko vielä ryhtyä työhön? Tai kannattaahan se aina opiskella	1.7.1943	ta
Toivotan nyt hyvää tuuria sinulle niissä kurssisuorituksissasi, että tulee yksi ja nolla rinnakkain sitten yhteen vastauskirjeeseen aina arvosteluksi	9.7.1943	ej
No minulla olisi työmaa kohta vapaa – Lapilan konttoristi on näet lähtenyt pois ja sieltä soitti se Rouva tänää että he olisi ottanet minut heti heille töihin. Sanoin että en nyt ainakan pääsisi kohta kun olen ruvennut kotimieheksi ja muutenkin pitää ajatella sitä asia ja kysyä toistenkin mielipiteitä. Mitäs sinä tästä ajattelet? - - - niin ja en ole varma itsestäni pystynkö niihin tehtäviin kun nämää kurssitkin on vielä niin alku asteella.	20.8.1943	hj
Oliin tänään 4 tuntia tuolla Lapilan konttorissa, siellä oli laskematta kolmen päivän kassa, selvitin ne, kyllä he niin koviin puhuivat että menisin taas maanantaina ja sitten edelleen vakituiseksi, mutta en luvannut sillä siinä on niin paljon päivät sitä juokseva työtä, aamusta iltaan käy viljan ja perunan tuojia ja apulannan ostajia, kirjaallinen työ jäisi illaksi, niin ja kun työpäivä on jo 8-5-n niin ei siinä jäisi vapaa aikaa juuri ollenkaan joteen ei se oikein sovi tällaiselle perhelliselle. Palkka on pieni siihen suhteeseen, se edellinen sai 1400:- kk. mutta ajattelin että tuskin ne minulle ihaan sitääkän maksaisi kun olisin paremmin oppipoika,	21.8.1943	hj
Pelkään vähän huomista päivää, kun ajon soitta sinne Lapilan, etten menee, mutta oleen sen nyt kuitenkin lopullisesti niin päättänyt että en viitsi liikaa kiusata itseäni ja muita, Mattia esimerkiksi (<i>äitiä pyydetty Lapilaan työhön</i>)	22.8.1943	hj

PAIKKA	AIKA	KUKA
Oliin tänään taas pari tuntia ”töissä” kyllä sanoin heille etten enää menee, se ainainen hosuminen näet kauhistaa kun sitä on saanut koittaa ja Mattikin pistää vastan ja itke nytkin joka kertaa kun meneen vaikken ole ollut kun pieniä aikoja.	25.8.1943	hj
Sinä et siis tahdo päästä siitä Lapilan konttoristin virasta erilleen ollenkaan. Kyllä se on parempi kai kun et sen enempi yritä heitä auttaa tässä, sillä onhan sinulla sitä hommaa Matin kanssa siellä muutenkin.	1.9.1943	ej
Lapilan oli myös tänään vielä äidiltä kysytty että ei se Helli vaan tullut heille	8.9.1943	hj
Tellervo on siis siellä ”teurastamossa” jossa mekin muinoin löysimme toisemme. Olihan se reilu paikka, ainakin minulle oli siellä kamarissa tarjolla omenat ja appelsiinit	20.9.1943	ej
Minä olen paremmin hitaasti opiskellut, vaikka edellisessäkin oli niin montaa tehtävää samassa kirjeessä, tähään astisista 6:sta oleen saanut kaikista (10) arvosanan.	20.9.1943	hj
Tänään on myös eräs meidän merkkipäivistämme, nimittäin: kun muinoin aloimme tämän aviomiehen ja, tai anteeksi, aviovaimon ja ja – miehen uran. Tosin ei silloin vielä aivan vihitty mutta oltiin jo melko varmoja ettei siinä mitään estettä satu. Silloin oli myös syksy, mutta oli rauha ja ihmisillä hyvä tahto. Tulin kaupunkista illalla kotiin ja menin vähän kävelylle erään pikkutyön kanssa ja sitten kun oli kävelty vähän Halmeen metsässäkin niin – me olimme kihloissa. Toivon monta monta onnellista muistopäivää saavani viettä Sinun ja lastemme kanssa	22.9.1943	
Sinä opiskelet siis edelleen sitä kirjeopiston kurssiasi ja toivon hyvää jatkoa vaan.	29.10.1943	ej
olen nimittäin kokoo päivän tutkinut noita papereita ja sainkin ne jo niin pitkälle, että alkeiskurssi tulee valmiiksi, sitten alkaa jatko.	14.11.1943	hj
		ej
Sitten alkavatkin menot olla seisoksissa hetken. Minun pitäisi mennä nimittäin kolmeksi viikoksi jouluapulaiseksi postiin, meneen ensiviikon lopulla ja olen sitten aattoon asti, saa sieltä sitten vähäsen joulu rahaa tuskin ne paljon maksaa sillä postissa on aika huonot palkat muilla, paitsi hoitajalla.	28.11.1943	hj
Sinä olet siis keksinyt uuden viran sinne postiin. Mikäpäsi siinä, onhan se siinä lähellä, mutta miten Matin olo sitten järjestyy sillä hänen pitäisi mennä sellaisella ajalla nukkumaan kun siellä vielä täytyy olla työssä ja ei kai hän oikein tykkää jollei äiti ole hänen lähellänsä silloin kun hän rupee yötään viettämään. Ei taida nyt ensin aluksi ainakaan niin kauan kestää iltasella mutta sitten vähän lähempänä joulua. En tarkoita tällä mitään, että sinun ei olisi pitänyt mennä sinne, mutta muuten vaan lausun ajatuksiani. Sillä tiedänhän, että sinä pidät Matista huolen ja olet tämän ajatellut valmiiksi jo sinne pyrkiessäsi	1.12.1943	ej
lisäksi sellaisia kymmenen vuoden yksinoikeudella annettuja suukkoja mutta silti sellaisia kun muinoin siellä Snällströmin rappujen pielessä joskus lapsena	3.12.1943	ej
Tänään oliin ensimmäistä päivää postissa aamulla ja aamupäivällä, ei vielä ole mitään erikoista kiirettä,	7.12.1943	hj

PAIKKA	AIKA	KUKA
Oleen ollut viikon tai ei kokonaista sentään viellä töissä (<i>postissa asemalla</i>) , hyviin se aika menee sellaisessa kiireessä, tänään oli kaikkein kiirempi sillä 11 pv mennessä kehoitettiin 1 Kpk paketteja lähettämään,	11.12.1943	hj
Sain kirjeopistolta myös tänään todistuksen alkukurssista jokaa tuli valmiiksi, no kiitettävä se oli ja oleen tyytyväinen	18.12.1943	hj
, he siellä kyseli että eikö minun haluttaisi ruveta postilaiseksi oikein, mutta sanoin ettei siitä tulisi mitään kun on tällainen perhekin ja lapset vartoo kotona.	18.12.1943	hj
Töissä on kovaat markkinat jatkuvast, olen ollut nyt aamuin ja illoin siellä, nyt he jutteli että rupeaisin vakituiseksi post’neitiksi, mutta sanoin jyrkästi etten ole kun tänään ajan jokaa oli silloin alkaessa puhee, kolmeviikkoa.	22.12.1943	hj
Oleen vähään ”kipiä” ja se on pahaa juttu, sillä ei siitä Majasta eikä Mikosta niin ollen tullut mitään - - - tai olikos se hyvää? - - -	22.1.1944	hj
ja kun minulle on tullut taas sellainen ajatus että jos saisin työpaikan jostain niin menisiin, lehdissä on ollut viime aikoina runsaasti sellaisia ja olen ajatellut että kun sattuisi pääsemään jonnekkiin myymälän hoitajan tapaiseksi ja saisi huoneet samassa niin siinä tulis’ puut, valot j.n.e. Nämää on sellaisia haaveita ja kirjoittelen siksi että tunnustelen maaperää, mitä sinä ajattelisit sellaisesta, etten yht’äkkiä tee mitään tempauksia.	24.1.1944	hj
Itse tästä pääasiasta. Kyllä se mukavaa olisi Matilla olla sellainen kaveri ja muuten hän tulee vähän liian vanhaksi olemaan tällaisen kaverin kanssa. Voimme keskustella asiasta sitten huhtikuussa paremmin, kun kun taas tulen siellä käymään. (<i>huhtikuussa sitten vähän enemmänkin kuin keskusteltiin asiasta, eli Eila sai alkunsa - LJP</i>)	26.1.1944	ej
Jaa – siitä Majasta, - turhaa siitä on näin kirjeellisesti keskustella sillä ei se kuitenkaan vaikuta ja pelkään että se on tässä tapauksessa siidettävä vähään ”tuonnemmaksi”.	4.2.1944	hj
Olen ollut töissä edelleen ja taidan jäädä toistaiseksi sellaiseksi siais’apulaiseksi. <i>Postissa</i>	5.2.1944	hj
Nyt illalla oli Viitasen Hellin täällä kun tulimme saunasta pyytämässä minua sinne Amberlan kauppaan joksikin aika v.t. myymälänhoitajaksi	5.2.1944	hj
. Eilisen aamupäivän oli Turusta sellainen tarkastaja ja hän oli ollut kuulema koviin tyytyväinen minuun (se tietysti oli minulle mieleen) hän kyseli minuun perhe suhteitani ja minä sitten kerroin että minulla on Sinut siellä jossain ja pieni poika ja hän jutteli että olisi koviin mukava kun jäisin eteenpäin ja minä niin kuin vähään lupauduinkin (<i>postissa</i>)	11.2.1944	hj
Niin oleen ollut tuolla postissa en tiedä jos se muulloin mitään ”mukavalta” tuntuu kun tilipäivisin, mutta on se lisäksi, sillä muuten tuo korvaus tai palkka on niin pieni,	17.2.1944	hj
Betty kirjoitti olleensa viime pyhänäkin Hellin ja Matin kanssa kelkkasilla. Olivat kuulemma olleet valokuvassakin, Matti kun siellä täytti vuosia ”taas”. <i>Tämmöisen valokuvat löytynevät...?</i>	24.2.1944	rj

PAIKKA	AIKA	KUKA
”. Kyllä hän toisinaan nytkin juttele että olisi mukavampaa kunnei äiti menis’ töihin, - tietysti se oliskin mukavampaa olla kotona, mutta onhan niin paljon lapsia jotka lähetetään pois kotoa nykyäänkin ja joutuvat olemaan erossa äidistään viedaiden ihmisten parissa tämän tilanteen takia.	2.3.1944	hj
En ole kysynyt sen mökin hintaa, mutta tuskiin se kannattakaan sillä voi olla ettemme mekään ala täällä loppuikäämme olla sillä täällä on niin vähään mahdollisuuksia työläisille mihinkään nousuun yhtään kivityöstä parempaan.	4.3.1944	hj
Matti kai voi hyvin ja sai hän kai kortin jonka laitoin tullessani postiin. Toivottavasti hän on nukkunut aamulla pitkään edelleen, kuten toivottavasti myös Mikkokin. <i>(Isän ensimmäinen maininta odotetusta toisesta lapsesta, Eilasta)</i>	14.6.1944	ej
Ja se Mikko on vähään sellainen kronkeli, esim, ruoan suhteen, Matti oli muinoin parempi siinä iässä, taitaa sitten rauhoittua kun elämä muutenkin vähään tasottuisi, ei ole kyllä mitään erikoisempaa hätää etä ole rauhassa meidän suhteemme, ja kunhan Sinä pärjäisit siellä hyvin. <i>(Äidin ensimmäinen maininta Eilasta)</i>	22.6.1944	hj
Kuinkas muuten meidän pikkuinen Mikkomme voi nykyisin. Toivottavasti et rasita itseäsi kovasti sillä työllä kun se juna taas alkoi kulkea sellaisella ajalla sen postin kera. Paras Sinun on sitten vaan niin pian kun hiukankin luulet, lopettaa kokonaan se työsi	24.6.1944	ej
Olen ollut viellä töissä, kyllä se toisinaan on vähään väsyttävä, mutta tuntuu ettei siitä eroon pääse.	5.7.1944	hj
Miko <i>(Eila)</i> on nyt voinut kohtalaisesti, vaikka oli se tässä jonkun päivän sellainen ettei voinut ajatella mitään syödä, sillä kohta tuli takaisin kaikki, ja vissiin kolmenkertaisesti, korvike on edelleen sellaista ettei mieli tee.	5.7.1944	hj
On hauskaa, että Sinä olet voinut hyvin ja ruoka on maittanut sentään.	9.7.1944	ej
. Nyt oleen sanonut tuolla postissa että en ole muuta kun tämän kuun vaikei heillä olisi ketään tilalla, sillä en yksinkertaisesti jaksa kun päivät on koviin pitkät	16.7.1944	hj
. Sinä siis et tahdo saada vaan eroa siitä touhustasi kun ei ole ketään tilalle tulevaa. Vai meinasi hän hoitaja, että pitää ottaa kaksi apulaista sinun lähdettyäsi	18.7.1944	ej
Muista siis varmasti lakata työstä silloin 1.8. sillä sinä vaarannat, et ainoastaan Maijan, vaan myös oman terveytesi. Kyllähän sitä työtä siellä piisaa vaikka miten kauan jos he eivät yritäkkään uutta tilallesi.	21.7.1944	ej
Ei meidän äiti eikä isää ole puhunnut mitään meidän Maijasta tahii Mikosta enkä minäkän ole ottanut jutuksi, kyllä kai hän itsensä pian jo alkaa muutenkin ilmaista.	24.7.1944	hj
Olen voinut Maijan tai Mikon puolesta aika hyvin, mutta se vatsa ripuli muutamana päivänä on piinanut ankarasti mutta sekin alkaa olla ohii. Kyllä minä oleen siitä viime näkemästä hyvään joukon pyöristynyt, lienekö kaurapuuron ansiota?	29.7.1944	hj
Sinä olit siis tohtorissa saamassa varmuuden siihen epäilyksen alaiseen asiaan. Minusta tämä ei ollut mikään epäilyksen alainen asia, sillä olihan se selvä silloin jo. <i>(raskaus)</i>	10.8.1944	ej

PAIKKA	AIKA	KUKA
Minä voin oikein hyvin, se vaan on tässä pahin kun vaatteet tulee ahtaiksi eikä uutta tahdo saada, pääsisit nyt Sinäkin lomaalle ennen kun minä olen niin kankea ettei osaa oikein "seurustella" vaan alkaa ujostuttamaan	13.8.1944	hj
Loppuis vaan (<i>sota</i>) niin olisi meidänkin Maijan mukavampi aloitta elämänsä täällä maailmassa, epäilen kyllä että se on Mikko kun tahtoo niin paljon ruokaa, eihän naiset niin paljon syö	20.8.1944	ej
Nyt se Maijamme ”potkase” jo ett’ usko kun illalla menee nukkumaan niin alkaa se tuleva liikehtiä kovasti, kivalta se vaan tuntuu ja kyllä se aika siitä vaan joutuu hiljalleen, voi kulua minuun ajatuksissani pikemmin kun silloin Mattia vartoessa sillä nyt on Matista sitä touhua ja hommaa, eikä ehdi aina ajattelemaan tätä tuleva niin yhtämittaan.	13.9.1944	
Minä voin kokoo hyvin mutta pyöristynyt oleen kovasti, niin että se on oikein haittana jo näissä toimissa ja ei kai se ihme sillä onhan se pieni potkinut jo kohta kuukauden.	28.9.1944	hj